

Sadržaj

- Zagonetka civilizacije stare 7000 godina 7
1. Prelazak na neolit u Evropi 13
 - Prvi ratari u jugoistočnoj Evropi 14
 - Prva faza: veze preko zemljouza na Bosforu (oko 7500. – 6700. pre Hr.) 15 – Druga faza: scenario potopa i mitovi o potopu (oko 6700 god. pre Hr.) 26 – Treća faza: period nastanka Stare Evrope (6. mil. pre Hr.) 32
 - Nastanak regionalnih kultura 44
 - Vinča 45 – Karanovo 48 – Kukuteni 49 – Tripolje 50 – Potiska kultura 50 – Lendel 51
 - Hronologija regionalnih kultura Stare Evrope 52
 2. Tragom drevnih Evropljana 57
 - Genetski otisak 57
 - Jezički tragovi 63
 - Biljke i životinje Stare Evrope 68 – Prirodne pojave i reljefni oblici 74 – „Agrarni paket“: tehnologije i alatke 75 – Staroevropski strukturni elementi u starogrčkom jeziku 80 – Imena: mesta, ličnosti, božanstava 81 – Jezičke i kulturne veze 83
 3. Ekonomski i životni prostor 87
 - Trgovačke rute i trgovačka roba 87
 - Robni promet 87 – Ritualna razmena poklona 92 – Plovni objekti i glineni modeli lađa 95
 - Naselja i arhitektura 97
 - Sela i gradovi 99 – Konstrukcije kuća: plan osnove i načini gradnje 104 – Prve kuće u nizu 109
 - Kulturna mesta i grobovi 110
 - Svetilišta i glineni modeli hramova 111 – Oltari i žrtvenici 114 – Običaji sahranjivanja i grobovi 115
 4. Zanatstvo i umetnost 121
 - Tkanje i proizvodnja tekstila 122
 - Razboji i pribor za tkanje 123 – Terminologija tkalačkog zanata 124 – Tekstil i odeća drevnih Evropljana 125
 - Keramika i tehnologija pečenja gline 126
 - Grnčarski točak i keramičke peći 127 – Terminologija vezana za izradu keramike 130
 - Obrada metala 131
 - Dobijanje i topljenje bakra 133 – Zlatarstvo 135
 - Umetničke forme i kulturni simboli 136
 - Kulturne posude 136 – Glineni pečat (pintadere), cilindrični pečat i pečat sa drškom 137 – Mnoštvo figurina 146 – Ornamentalni motivi i način ukrašavanja 151 – Apstrakcija i simetrija 154

5. Model egalitarnog društva 157
 Matrijarhat ili matrilinearnost? 160
 Porodice i rodovske zajednice 162
 Ekumena i trgovina 165
6. Religija i mitologija 169
 Slika sveta sakupljača, lovaca i ratara 171
 Ženska božanstva u Staroj Evropi 173
 Bik – životinjski simboli kao atributi Velike boginje 177
 Kultovi i rituali 179
 Plodnost 179 – Voda 180 – Žrtvena tečnost 182 – Procesi-
 je 184 – Mitovi 185 – Maske 186
 Muzika i ples 188
7. Brojanje, merenje i beleženje 193
 Numerički znaci i magija brojeva 194
 Beleženje kalendara 196
 Jedinice mere i težine 200
 Oznake na grnčariji i oznake svojine 201
8. Pronalazak pisma 205
 Poreklo i razvoj podunavskog pisma 206
 Širenje pisma u Staroj Evropi 213
 Materijal na kome se pisalo, natpisi i vrste teksta 216
 Repertoar staroevropskih znakova 219
 Piktografski znaci 220
 Nepiktografski znaci 223
 Pisana svedočanstva podunavske civilizacije 225
 Figurine sa natpisom 226 – Minijaturni oltari 230 – Svete posu-
 de 231 – Pribor za tkanje 234 – Čuvene tablice iz Tartarije 235
 Pismo u službi religije 239
 Prestanak upotrebe pisma 241
9. Kraj i nasleđe podunavske civilizacije 243
 Politički i kulturni preokret 244
 Najstarija riznica zlata na svetu 244 – Stvaranje elita: stepski noma-
 di 248 – Promena klime i njene posledice 251
 Pomeranje kultura sa Balkana u oblast drevnog Egeja 255
 Velika boginja i njene kćeri 258 – Tajna minojske dvostruke seki-
 re 262 – Staroevropsko nasleđe u egejskim pismima 265 – Egejsko
 nasleđe? Heksametar i posebni grčki znaci 268
 Minojsko-kiparske veze: egejski izvoz alfabeta 272
- Epilog 277
 Literatura 287
 Legenda uz kartu 313